

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Н.В. Кудренко, асист.

Національний університет харчових технологій

Переробна промисловість є однією з основних складових агропромислового комплексу України, яка більше ніж на 50 % залежить від стану та перспектив розвитку сільського господарства, зокрема галузі рослинництва та тваринництва. На ефективність функціонування переробної промисловості впливають також асортимент, якість і об'єми виробленої сільськогосподарської продукції. Підприємства переробної промисловості, що входять до складу агропромислового комплексу України виробляють основні види продуктів харчування для дорослого населення, дітей і дієтичного харчування та забезпечують продовольчу безпеку населення.

Актуальним завданням зниження собівартості продукції переробної промисловості є пошук нових шляхів її зниження, зокрема, реалізація побічної продукції та використання у виробничих процесах вторинної сировини. Побічна продукція переробної промисловості зменшує собівартість готової продукції та використовується для відгодівлі тварин (жом, рибне борошно).

Одним з найважливіших показників економічної ефективності функціонування підприємств переробної промисловості є собівартість продукції. Собівартість відображає вартісну оцінку витрачених ресурсів та інших витрат пов'язаних з виробництвом та реалізацією продукції.

Основним завданням з метою підвищення економічної ефективності функціонування підприємств переробної промисловості є мінімізація витрат, одержання максимального прибутку, зростання показників рентабельності виробництва та реалізації готової продукції.

Калькулювання собівартості продукції переробних підприємств включає в себе особливу систему розрахунків на основі яких можливо оцінити виробничу собівартість всієї виготовленої продукції, а також кожного виду.

В залежності від мети собівартість переробних підприємств поділяють на нормативну (затверджені вимоги нормативно-законодавчої документації), планову

(дані бюджетів та встановлені нормативи кожного підприємства) та фактичну (результати виробничо-господарської діяльності підприємств).

Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо підтримки сільськогосподарських товаровиробників» передбачено, що кожне переробне підприємство повинно вести окремий облік з постачання власної виробленої продукції (молока, молочних продуктів, м'яса, м'ясопродуктів та іншої продукції) та з постачання іншої продукції (товарів, послуг), виготовленої з молока або м'яса в живій вазі сільськогосподарськими товаровиробниками [1].

Основною проблемою, яка впливає на собівартість виготовленої продукції є те, що основна сировина, наприклад, молочної галузі надходить від господарств населення. Так, до кризових 90-х років ХХ ст., постачання молока та молочних продуктів на переробні підприємства відбувалося в основному сільськогосподарськими підприємствами — близько 80 %, а від господарств населення — 20 %. На сьогоднішній день у зв'язку різким скороченням поголів'я великої рогатої худоби навпаки 20 % молочної сировини постачається сільськогосподарськими підприємствами, а 80 % — господарствами населення, що суттєво впливає на формування собівартості готової молочної продукції.

До особливостей формування собівартості переробних підприємств можемо віднести витрати, які безпосередньо пов'язані з організацією заготівлі молока та продукції тваринництва у населення, які повинні відшкодуватися за рахунок переробних підприємств з віднесенням їх на собівартість продукції переробки.

На нашу думку, з метою підвищення економічної ефективної виробничо-господарської діяльності переробним підприємствам, які входять до агропромислових об'єднань, доцільно застосовувати нормативний метод з урахуванням витрат виробництва продукції, який має ряд переваг перед іншими. Відповідно до нормативного методу відпуск у виробництво сировини (зернової, молочної, м'ясної) та матеріалів, нарахування заробітної плати, режим завантаженості обладнання та устаткування відбуваються відповідно до затверджених нормативів. Зниження нормативних витрат ресурсів можливе за рахунок впровадження у виробничі процеси останніх досягнень науково-технічного прогресу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо підтримки сільськогосподарських товаровиробників» від 22.12.2011 р.

2. Голов С. Ф. Управлінський облік: Підручник. — К.: Лібра, 2003. — 704 с.